

OPONENTNÍ POSUDEK DOKTORSKÉ DISERTAČNÍ PRÁCE

Ing.arch. Jany Kubcové

Název práce: COHOUSING: ANALÝZA DÁNSKÝCH BYTOVÝCH SOUBORŮ

Studijní program: Architektura a urbanismus

Obor: Urbanismus a územní plánování

Cohousing je v oblasti bydlení specifickým tématem vědomě budovaného sousedského společenství a zrodil se ze skandinávské tradice sousedské pomoci. Autorka si vytkla za cíl tento koncept bydlení detailně představit, na základě analýzy sta příkladů realizovaných souborů v Dánsku shrnout informace o jeho fungování a přispět k jeho profesní popularizaci, neboť se u nás tomuto tématu odborná literatura věnuje dosud okrajově.

Oblast výzkumu je systematicky rozčleněná. Práce se v úvodu věnuje teoretickému popisu, klíčovým parametrům a východiskům zvolené problematiky, následuje analýza zkoumaných realizací a dvanáct tematických kapitol s ambicí popsat myšlenkový koncept cohousingu a navázat na studii amerických architektů Ch. Durretta a K. McCamantové „Cohousing: A Contemporary Approach to Housing Ourselves“, poprvé publikované v roce 1988. Nově je definována šestice základních urbanistických principů cohousingu. Závěr práce se věnuje praktickému uplatnění a implementaci konceptu cohousingu na českém území.

Stanovisko oponenta k disertační práci

1/ Aktuálnost a vědecká úroveň předložené práce

Samostatné bydlení se stává hůře dostupným, zájem o sdílení a komunitní charakter bydlení jsou na vzestupu. Cohousing využívá přednosti sousedského sdílení společných prostor při zachování plnohodnotného soukromého bydlení, je progresivní a v našem prostředí novou alternativou ke spolubydlení. Téma předložené práce je proto velmi aktuální a přispívá k profesní popularizaci cohousingu.

V úvodních kapitolách autorka pečlivě popisuje současný stav problematiky, pozornost věnovaná struktuře a organizaci komunit je pro komplexnost práce důležitým vkladem. V části o urbanistické formě a lokalitě realizací bych uvítal úvahu nad vlivem lokality či regionu na charakter souboru a jeho architekturu. Stručnější, avšak dostatečně obsažnou teoretickou část, hodnotím pozitivně jako vhodně zvolený rámec pro vytvoření vlastního metodického přístupu a vystavění analytické části.

V analytické části je velmi pěkně a originálně podáno téma urbanistické charakteristiky, jehož pojednání staví na výlučné roli společných prostor a vztahu vnitřního a vnějšího prostředí. V kapitole 5.3 Urbanismus a architektura – prostorová typologie by bylo zajímavé rozvést zamýšlení nad tím, proč soubory novostaveb výrazněji nereflktují na okolní zástavbu.

Téma disertační práce je aktuální, přínosné, komplexně zpracované a v tomto směru lze hodnotit vědeckou úroveň práce za velmi dobrou.

2/ Splnění stanoveného cíle

Autorka zdařile předkládá výsledek výzkumu a dokládá splnění hlavního cíle práce. Popis myšlenkového konceptu cohousingu je srozumitelně formulován do dvanácti kapitol, sestavených na základě zvolené metody, analýzy získaných dat a prokazuje schopnost autorky tvůrčím způsobem řešit náročné vědecké úkoly v oblasti teorie a tvorby architektury a urbanismu. U precizně vystavěných závěrů a konstatování občas postrádám osobní zhodnocení a je škoda, že se disertantka v obecné rovině nepokouší o odvážnější polemiku se základními tezemi výchozí studie Ch. Durretta a K. McCamantové.

3/ Formální úprava práce, jazyková a grafická úroveň

Disertační práce i teze k ní jsou zpracovány přehledně, koncepčně a logicky. Oba dokumenty splňují náležitosti z hlediska vědecké úrovně po stránce obsahové i formální, přesto bych u práce na Fakultě architektury očekával vyšší míru grafické úrovně díla s citlivějším přístupem ke knižní kultuře (typografické řešení), kvalitě a adjustaci fotografií. V textu bych též ocenil více rukopisných schémat a ilustračních skic.

4/ Význam práce pro praxi

Práce nesporně přispěje k vyššímu povědomí o cohousingu v České republice, rozvoji tohoto specifického konceptu bydlení a stane se odbornou oporou tematických diskuzí. Jako unikátní hodnotím úvahy k implementaci cohousingu v České republice.

5/ Doplnující otázky

a/ Z práce je nepatrně znát odstup od zkoumaných souborů, chybí postřehy z místa. Podařilo se autorce navštívit některá z popisovaných míst?

b/ Zájem o komunitní bydlení celosvětově vytrvale roste (str. 16-18). Jaký trend předpokládá autorka u dalšího vývoje cohousingu a na základě jakých dat lze případné tvrzení vystavět?

c/ Z jakého zdroje vychází autorka v dělení komunity dle složení rezidentů bydlících v cohousingu na kategorie vícegenerační, seniorské a sociálně specifické (str. 32)?

d/ Podle jakého klíče byla vybrána kritéria pro zařazení do databáze (str. 55) a jaká jim byla přiřazena procentuální váha?

Práce je napsána přehledným, logickým způsobem a splňuje požadavky kladené na disertační práce v daném oboru. Doporučuji předloženou práci k obhajobě a v případě úspěšné obhajoby doporučuji udělit Ing.arch. Janě Kubcové akademický titul Ph.D.

Praha, 24. 4. 2018



Ing.arch. Ondřej Dvořák, Ph.D.